

hviler paa. Jeg skal efter disse faa Bemærkninger om Lovforslaget, som jeg forøvrigt fuldstændig skal lade hvile, gaa over til nogle Bemærkninger, hvortil i Særdeleshed det ærede Medlems for Kræstø Amt's 6te Valgkreds (Bosjen) Tale, igaar har givet mig Anledning. Det ærede Medlem gik noget tilbage i Tiden; han gjentog, hvad der er blevet gjentaaget mange Gange, men som jeg tror, det vil være nødvendigt for os at modsiges hver Gang, det fremkommer med nogen Vægt. Den Side af Forsvarssagen, som bestaar i at anlægge Besætninger til Landets Forsvar, har hvilet siden Sommeren 1876, da der sidste Gang i saa Henseende var Forslag fremme her i Thinget fra den høie Regjerings Side. Nu udtalte det ærede Medlem, at Regjeringen havde ladet Forsvarssagen falde ved den Naade, den tog Sagen paa den Gang. Dette finder jeg, som jeg før har havt Leilighed til at udtale, i høieste Grad uberettiget at paastaa. Man maa jo dog se en lille Smule hen til, hvorledes Stillingen i Sandhed var her i Thinget i Maret 1876. De ærede Herrer forlangte som den første Betingelse, inden de vilde tillade, at der blot blev begyndt paa Forsvarsforanstaltninger til vort Lands Sikring Indførelsen af en Indtægtsstat, ja, endogsaa en Formue- og Indtægtsstat, og dette ikke af blot finansielle Grunde; de forlangte altsaa ikke blot en midlertidig Skat for at dække de ganske sikkert nødvendige meget store Udgifter, men en staaende Skat. Til det Første — den midlertidige Skat, for at dække større eller mindre Dele af de ved en Lov om Besætningsanlæg nødvendiggjorte Udgifter — vilde de have kunnet opnaaet Tilflutning fra den allerstørste Del af dette Thing, til det Andet, derimod naturligvis ikke; thi de Herrer's Forsdring gik i Virkeligheden ud paa det: Vi ville benytte Forsvarssagen til derigjennem at fremtvinge Skattereformer. Hvad var det dernæst — den anden Side af Sagen maa nemlig ogsaa tages med for at bedømme Stillingen rigtig og dele Sol og Vind lige — at de vilde bevilge? De tilbode 30 Millioner til Landets Forsvar, men disse 30 Millioner skulde gives en Anvendelse, som — jeg kan vel sige — saa godt som alle Sagtyndige mente for en Del at være uden Værd og i alt Fald fuldkommen utilstrækkelig til Opnaaelsen af det Formaal, som man havde stillet sig. Naar Stillingen var saa, hvor kan man da ville kaste Skylden for, at der Intet er sket eller i alt Fald kun meget Lidet i de senere Aar over paa Andre, paa Regjeringen eller, om man vil, maaffte endogsaa paa os, fordi vi ikke ere gaaede med de Herrer i deres opstillede Fordringer. Regjeringen havde den Gang, saa vidt jeg ser, intet Andet at gjøre, end en t e n at slaa ind paa en Opløsningspolitik, en Politik, som jeg dengang — det kan jeg ikke negte; nu ser jeg Sagen en Del anderledes — sikkert ønskede, at man skulde slaa ind paa; jeg udtalte dette her i Salen dengang — og jeg skal

i saa Henseende ogsaa staa ved mine Udtalelser — eller, vilde man ikke det, da maatte man erkjende det for en Umulighed med det davarende Folkethings Majoritet at faae gennemført en god, fornuftig og forsvarlig Forsvarsplan for vort Fædreland. Det forekommer mig derfor, at den Bei, man er slaaet ind paa siden, at opgive indtil bedre Tider at stille Fordringer om større Besætningsanlæg, men at søge at fuldstændiggjøre de allerede bestaaende Anlæg, at udvikle Flaaden, at udvikle Søminevæsenet gennem de aarlige Bevillinger — at det var den Bei, som det var naturligt at slaa ind paa, ja, at det vel endog var den eneste, man kunde slaa ind paa. Sæller ikke har denne Bei været, uden Frugt; noget videre ere vi dog komne. Vi ere ikke komne saa vidt endnu som ønskeligt selv paa disse Punkter; men at der i de sidste 3 à 4 Aar er gjort Betydeligt for at firkke Kjøbenhavn mod et pludseligt Overfald fra Søstiden, er vist, saa endogsaa fra det Synspunkt set er det ikke berettiget at sige, at man har ladet Forsvarssagen falde. De ærede Herrer's Mening, saavidt jeg kan opfatte den, med hele denne Tale har været, synes mig, den, at Alt vilde være gaaet bedre, hvis Regjeringen havde været sit Sæde og overladt dem at forsøge deres Kræfter. Jeg tror, de Herrer tage fejl. De Herrer havde dengang bundet sig selv og gjort deres Yderste for at binde dette Thing til en bestemt Plan, som Alle eller saa godt som alle Sagtyndige antog for usyldestgjørende. Jeg tror ikke, de vare komne ud over denne Vanstuelighed, jeg tror endnu mindre, at de vare komne ud over den anden: Opstillingen af en ny Skat som en ubetinget Betingelse, en ny Skat, som var fuldstændig ukjendt hertilands, som først skulde ubearbejdes og først skulde gennem begge Thing. Jeg er bange for, at selv under de Herrer's Ledelse vare vi ikke et Skridt videre nu. Det forekommer mig imidlertid — og det er det, som har glædet mig mest ved det os forelagte Lovforslag — at Tiden dog nu maatte anerkjendes for snart at være kommen til at gjøre et betydeligt Skridt fremad, til virkelig at gjøre Noget for at firkke Landets Fremtid. Den Forsvarsplan, som ligger til Grund for Lovforslaget, hvortil Lovforslaget viser hen, og som, naar Lovforslaget engang maatte blive vedtaget, med Nødvendighed maa sølge efter dette — jeg haaber, at det maa ske snart — kan jeg ganske og fuldstændig slutte mig til. Det er jo i Virkeligheden i alt Besentligt den samme Forsvarsplan, som jeg og andre ærede Medlemmer her i dette Thing i Sommeren 1876 efter de nye Valg i det Udvalg, der da var nedsat, har været med til at anbefale. Denne Plan gaar ikke saa vidt, som jeg i visse Retninger kunde ønske; men den søger dog at bringe det dertil, at vi kunne, hvis Ulykken skulde føre det med sig, at vi kom i Krig med en overmægtig Modstander, optage